

Centrālā statistikas pārvalde

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem"

Publicēts: 01.02.2021.

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem"

[Iesniegt datus](#)

Uzziņas pa bezmaksas tālruni [80008811](tel:80008811) darbdienās no plkst. 10.00 līdz 18.00 un e-pastā silc@csb.gov.lv.

Atvainojamies par tehnisko kļūmi, kas radās vēstules pavairošanas procesā un padarīja vēstules tekstu grūti uztveramu.

Korektā vēstule par aptauju "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem".

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem" ▼

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem" notiek jau vairāk nekā 15 gadus visās Eiropas Savienības valstīs pēc vienotas un pārbaudītas metodes un ļauj sekot līdzi izmaiņām gan Eiropas Savienībā kopumā, gan katrā tās valstī. Tās mērķis ir nodrošināt salīdzināmu informāciju par dažādiem aspektiem, kas ietekmē mājsaimniecības un katra cilvēka labklājību.

Latvijā katru gadu aptaujā aicinām piedalīties ap astoņiem tūkstošiem no visiem 850 tūkstošiem Latvijas mājsaimniecību jeb tikai vienu no simta. Tā ir iespēja paust viedokli par labklājību, dzīves apstākļiem un finansiālo nodrošinātību. 2021. gadā ir īpaši svarīgi iegūt objektīvu informāciju, jo daudzi anketas jautājumi ir par 2020. gadu. Tie palīdzēs novērtēt Covid-2019 vīrusa izraisītās situācijas patieso ietekmi uz Latvijas iedzīvotāju labklājību.

Centrālās statistikas pārvaldes apkopotos datus plaši izmanto valsts un pašvaldības, pieņemot lēmumus, kas ietekmē iedzīvotāju ikdienu. Iedzīvotāju atsaucība ir svarīga, lai šie dati pareizi un objektīvi atspoguļotu to, kā dzīvo mūsu valsts iedzīvotāji.

Plašāka informācija par aptauju Eiropas Komisijas [tīmekļa vietnē](#).

Ja esat uzaicināts piedalīties aptaujā ▼

Ja esat saņēmis uzaicinājuma vēstuli dalībai aptaujā, visiem mājsaimniecībā dzīvojošajiem tiks uzdoti vispārēji, iedzīvotājus raksturojoši jautājumi, bet personām, kas vecākas par 16 gadiem, papildus jautās arī par izglītību, veselības stāvokli, nodarbinātību, ienākumiem, pabalstiem u. tml. Aptaujā tiks jautāts arī par mājsaimniecību kopumā un mājokļa apstākļiem. Jūsu adrese aptaujai tika izvēlēta ar nejaušas gadījuma izlases metodi.

Aptaujā ir iekļauti jautājumi par visām personām, kuras dzīvo šajā adresē un kurām 2020. gadā bija vismaz 16 gadi, kā arī par mājsaimniecību kopumā, tajā skaitā par:

- mājsaimniecības lielumu un sastāvu;
- ienākumiem un iespējām ar šiem ienākumiem nomaksāt izdevumus, īpašumiem, parādiem un kredītiem;
- mājokļa, sadzīves apstākļiem, sadzīves tehniku, mēbelēm, apģērbiem, apaviem un iespējām iegādāties tos un citus nepieciešamus priekšmetus, iespējām apmaksāt komunikācijas izdevumus;
- visu mājsaimniecības locekļu nodarbinātības veidu, darba ilgumu, ienākumu veidiem, izglītību;
- veselības stāvokli un medicīnas pakalpojumu pieejamību, vispārējo apmierinātību un labsajūtu;
- bērnu labklājību, kam īpaša uzmanība tiks pievērsta 2021. gadā aptaujā.

Aptauja mājsaimniecībā notiks vienu reizi gadā četrus gadus pēc kārtas.

Tiešsaistes aptauja

Tiešsaistes aptauja norisināsies no 2021. gada 30. janvāra līdz 28. februārim CSP vietnē e.csb.gov.lv. Anketu tiešsaistē var aizpildīt tikai tā persona, kura ir saņēmusi uzaicinājuma vēstuli piedalīties aptaujā.

Ja jums nav iespējas aizpildīt anketu tiešsaistē, lūdzam sazināties ar mums pa bezmaksas tālruni [80008811](tel:80008811) darbdienās no plkst. 10.00 līdz 18.00, lai vienotos par telefona vai klātienes intervijas laiku.

[E-anketas aizpildīšanas pamācība \(PDF\)](#)

Telefona intervija

Telefona intervijas 2021. gadā notiks no 22. marta līdz 30. jūnijam. Par tās norisi ar jums sazināsies CSP intervētājs. Intervētāja identitāti var pārbaudīt sadaļā "[Kontakti](#)" vai zvanot pa bezmaksas tālruni [80008811](tel:80008811).

Klātienes intervija

Klātienes intervijas 2021. gadā notiks tikai tad, ja to pieļaus epidemioloģiskā situācija. Par tās norisi ar jums sazināsies CSP intervētājs.

Atbilstoši spēkā esošajiem Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem CSP ir tiesīga vākt un apstrādāt personu datus. Mūsu pienākums ir nodrošināt jūsu sniegto datu aizsardzību un konfidencialitāti – iegūtos datus nedrīkstam nodot nevienai citai iestādei vai personām, piemēram, Valsts ieņēmumu dienestam, tiesu izpildītājiem, bankām. Visus datus publicējam tikai apkopotā veidā.

Biežāk uzdotie jautājumi

1. Kāpēc man būtu jāpiedalās aptaujā, vai tas ir obligāti?

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) visās iedzīvotāju aptaujās aicina iedzīvotājus sadarboties un būt atsaucīgiem, jo katra dalībnieka ieguldījums ir ļoti būtisks. Katra izlasē iekļuvusi mājsaimniecība/persona pārstāv vairākas citas sev līdzīgas mājsaimniecības/personas. Jūsu nepiedalīšanās rada risku, ka tiks iegūti nepilnīgi dati un var tikt izdarīti kļūdaini secinājumi par patieso situāciju Latvijā.

Mēs nezinām, kā jūs pats vērtējat savus dzīves apstākļus un finanses. Tieši tāpēc Jūsu dalība aptaujā ir ļoti nepieciešama, lai arī tā nav obligāta.

Iegūtie dati lēmumu pieņēmējiem atklās Latvijas iedzīvotāju dzīves apstākļus un palīdzēs saprast, piemēram, cik viegli varat apmaksāt savus komunālo izdevumu un medicīnas rēķinus, vai varat atļauties ceļot. Tā ir oficiālā statistika, kas jāņem vērā, pieņemot lēmumus par iedzīvotāju ienākumiem, pabalstu un pensiju apmēru, neapliekamā minimuma apmēru, atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti. Dati palīdz pamatot lēmumus, kas ļaus jums un jums līdzīgām ģimenēm saņemt nepieciešamo atbalstu dažādās situācijās.

Katru gadu aptaujā aicinām piedalīties ap astoņiem tūkstošiem no visiem 850 tūkstošiem Latvijas mājsaimniecību jeb tikai vienu no simta. Tā ir unikāla iespēja paust viedokli par Jūsu labklājību, dzīves apstākļiem un finansiālo nodrošinātību.

Jūsu atbildes tiks attiecinātas uz daudzām citām jums līdzīgām ģimenēm. Nelaidiet garām iespēju izstāstīt par reālo situāciju, kā jūs dzīvojat!

Šogad ir īpaši svarīgi piedalīties aptaujā, jo daudzi anketas jautājumi ir par 2020. gadu. Tie palīdzēs parādīt Covid-2019 vīrusa izraisītās situācijas patieso ietekmi uz Jūsu un citu Latvijas iedzīvotāju labklājību.

2. Vai mani dati būs pieejami citām iestādēm, piemēram, Valsts ieņēmumu dienestam, parādu piedzinējiem?

Noteikti nē!

Centrālā statistikas pārvalde ir neatkarīga valsts iestāde. Mūsu darbinieki/-ces nedrīkst datus par jums nodot nevienai citai iestādei vai personām, piemēram, Valsts ieņēmumu dienestam, tiesu izpildītājiem, bankām. Tas ir noteikts Statistikas likumā. Turklāt visi dati tiek publicēti tikai apkopotā veidā oficiālās statistikas portālā stat.gov.lv. Citām iestādēm un sabiedrībai dati ir pieejami tikai apkopotā veidā ekonomisko un sociālo parādību un procesu analīzei.

Datu drošība, respondentu uzticēto datu tālāka neizpaušana ir mūsu goda un profesionalitātes jautājums. Mēs nenodosim jūsu sniegto privāto informāciju, nekad neizmantosim jūsu telefonu vai e-pastu reklāmām un nenodosim to tālāk šādā nolūkā.

3. Vai manas atbildes tiks publiskotas?

Jūsu atbildes netiks publiskotas. Pēc aptaujas tās tiks anonimizētas – vārds, uzvārds un adrese tiks nošķirti no pārējās informācijas un nekad netiks saistīti ar Jūsu atbildēm. Jūsu sniegtā informācija pilnīgi anonīmi, nesaistīti ar jūsu vārdu vai adresi, būs pieejama tikai analītiķiem vai pētniekiem. Iestādēm un sabiedrībai dati ir pieejami tikai apkopotā veidā oficiālās statistikas portālā stat.gov.lv ekonomisko un sociālo parādību un procesu analīzei.

4. Kāpēc vajadzīga šāda aptauja? Valstij dažādos reģistros, iestādēs taču jau ir pieejama visa informācija par mani!

Lai gan CSP var iegūt datus par jūsu ienākumiem, īpašumiem un citu informāciju no dažādām datubāzēm, mēs nezinām, kā jūs pats vērtējat to, kā dzīvojat, kā novērtējat savas finanses un dzīves apstākļus.

Dati reģistros parāda tikai ciparus nevis jūsu ikdienas dzīvi, sajūtas vai problēmas! Tāpēc daļu informācijas mums jāiegūst no cilvēkiem. No jums!

Tieši tāpēc Jūsu dalība aptaujā ir ļoti nepieciešama.

5. Aptaujas neparāda reālo situāciju! Metodes ir nepareizas, neprecīzas!

Šāda aptauja notiek visās Eiropas Savienības valstīs pēc vienotas, gadiem pārbaudītas metodes. Latvijā tā notiek kopš 2005.gada, bet Eiropas Savienībā pakāpeniski ieviesta no 2003.gada. Datu analīzē un salīdzināšanā tiek izmantotas zinātniskas metodes.

Dati parāda tādu situāciju, kāda iegūta no cilvēku atbildēm, kas piekrita piedalīties aptaujā! Jo vairāk cilvēku piedalās aptaujā un sniedz informāciju par saviem ienākumiem, dzīves apstākļiem u.c., jo precīzāki ir aptaujas dati par Latvijas iedzīvotāju labklājību. Tādēļ jūsu dalība aptaujā ir ļoti svarīga, lai iegūtā informācija parādītu reālo situāciju Latvijā!

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un reprezentatīvu datu sagatavošanu, tiek izvēlēts liels aptaujājamo māsājniecību skaits – ap 8 tūkstošiem no visiem 850 tūkstošiem Latvijas māsājniecību. Aptaujā atbildes sniedz vairāk par 5 tūkstošiem māsājniecību, kas ļauj izdarīt secinājumus par situāciju valstī.

6. Ar kādām tiesībām Centrālā statistikas pārvalde var prasīt man informāciju?

Centrālā statistikas pārvalde ir valsts iestāde, kas Latvijā apkopo oficiālo statistiku par nodarbinātību, uzņēmējdarbību, bezdarbu, labklājību u.c. un katru gadu veic vairākas iedzīvotāju aptaujas. CSP darbību regulē Statistikas likums, kas nosaka Pārvaldes tiesības un pienākumus vākt un apstrādāt statistikas datus, tajā skaitā datus par iedzīvotājiem.

Atbilstoši spēkā esošajiem Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem Pārvalde ir tiesīga vākt un

apstrādāt personu datus. Mūsu pienākums ir nodrošināt Jūsu sniegto datu aizsardzību un konfidencialitāti – iegūtos datus nedrīkstam nodot nevienai citai iestādei vai personām. Iegūtos datus publicējam tikai apkopotā veidā oficiālās statistikas portālā stat.gov.lv ekonomisko un sociālo parādību un procesu analīzei.

7. Kā Jūs izvēlējāties mani?

Jūsu mājsaimniecība ir atlasīta no kopējā adrešu saraksta, izmantojot nejaušas gadījuma izlases metodi. Izlasē ir līdzvērtīgi pārstāvēti visi reģioni. Ņemot vērā, ka respondentu atlase ir pilnīgi nejauša, visu respondentu izredzes iekļūt izlasē bija vienādas.

Dalībai aptaujā katru gadu tiek uzaicinātas ap 8 tūkstošiem no visiem 850 tūkstošiem Latvijas mājsaimniecību jeb tikai viena no simta. Jums tā ir unikāla iespēja paust viedokli par jūsu dzīves apstākļiem un finansiālo nodrošinātību. Jūsu atbildes tiks attiecinātas uz daudzām citām jums līdzīgām ģimenēm.

8. Cik ilga būs intervija?

Intervijas ilgums ir atkarīgs no ģimenes locekļu skaita Jūsu mājsaimniecībā, un var ilgt līdz pat stundai.

9. Manā dzīvē nekas nav mainījies, kāpēc man jāpiedalās atkal?

Šogad jums atkal ir iespēja pastāstīt, kā dzīvojat un kas ir mainījies Jūsu dzīvē. Vai dzīvojat labāk vai sliktāk? Ja būtisku izmaiņu nav, arī to ir svarīgi zināt, jo pētnieki var analizēt šo faktu un izdarīt secinājumus! Jo vairāk cilvēku piekrīt piedalīties aptaujā un sniedz informāciju par saviem ienākumiem un dzīves apstākļiem, jo precīzāki ir aptaujas dati par Latvijas iedzīvotāju situāciju. Jūs pārstāvat citas jums līdzīgas ģimenes, tādēļ mums ir svarīgi iegūt informāciju par Jums vairākus gadus pēc kārtas, lai izdarītu secinājumus ilgtermiņā.

Lielāks atbalsts senioriem

Aptaujas dati vairāku gadu garumā rāda, ka gandrīz 50% senioru un 75% senioru, kas dzīvo vieni, ir pakļauti nabadzības riskam.

Pieņemtie lēmumi ir palielinājuši senioru ienākumus:

- lielāka minimālā vecuma pensija: 64,03 eiro – 2019. gadā, 80 eiro – 2020. gadā, 136 eiro – 2021. gadā;
- lielāks vecuma valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts: no 64 eiro 2020. gadā līdz 109 eiro 2021. gadā;
- lielāks neapliekamais minimums: no 250 eiro 2018. gadā līdz 300 eiro 2020. gadā;
- seniori, kuru laulātais miris, vienu gadu var saņemt pabalstu 50% apmērā no mirušajam laulātajam piešķirtās pensijas.

Atbalsts vistrūcīgākajiem

Aptaujas dati liecina, ka Latvijā ir vērojama ļoti augsta ienākumu nevienlīdzība. Piemēram, 2017. gadā nabadzības riskam bija pakļauti 23,3% iedzīvotāju, turklāt nabadzīgāko cilvēku ienākumi bija 6,8 reizes mazāki nekā turīgajiem iedzīvotājiem. Lai panāktu straujāku garantētā minimālā ienākumu līmeņa pieaugumu, Tiesībsarga birojs, atsaucoties uz šīs aptaujas datiem, vērsās Satversmes tiesā, pieprasot valdībai nodrošināt nozīmīgāku nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju stāvokļa uzlabošanu.

Pieņemtais lēmums jau 2021. gadā būtiski palielinājis garantēto minimālo ienākumu līmeni, sasniedzot 109 eiro pirmajai personai mājāsaimniecībā (iepriekš – 64 eiro) un 76 eiro par pārējām personām mājāsaimniecībā.

Atbalsts daudz bērnu ģimenēm

Aptaujas dati ilgstoši liecināja, ka daudz bērnu ģimenes ir pakļautas ievērojami lielākam nabadzības riskam. Piemēram, 2014. gadā nabadzības riskam bija pakļauti 34,5% daudz bērnu ģimeņu.

Pieņemtie lēmumi palielinājuši daudz bērnu ģimeņu ienākumus, piemēram:

- ģimenes pabalsts līdz bērna 20 gadu vecumam, ja bērns mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē;
- piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta, kuras apmērs atkarīgs no bērnu skaita ģimenē, piemēram, 10 eiro piemaksa par diviem bērniem, 166 eiro – par pieciem bērniem. Tas nozīmē, ka ģimenes valsts pabalsts par diviem bērniem ir 44,14 eiro mēnesī, bet par pieciem – 334,42 eiro mēnesī.

Aptaujas veidi

Pastāsti, kā Tu dzīvo!

#TavaDziveLV2021

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem"

DAŽĀDU APTAUJAS VEIDU IZMAKSAS UN PRIEKŠROCĪBAS

Dalībai aptaujā katru gadu tiek uzaicināts ap **8000** mājsaimniecību

40 minūtes
vidējais laiks, ko intervētājs pavada ceļā uz vienu mājsaimniecību

45 minūtes
vienas mājsaimniecības intervijas vidējais ilgums

KLĀTIENES INTERVIJA

intervētājs brauc pie respondenta uz mājām

TELEFONA INTERVIJA

intervētājs aptaujā respondentu pa tālruni

TIEŠSAISTES INTERVIJA

respondents aizpilda anketu internetā

Ietaupās transporta izmaksas

Nerodas CO₂ izmeši

Samazinās intervētāja darbs

Ietaupās telefona sarunas izmaksas

Aptauju var aizpildīt jebkurā laikā

Tā ir labākā izvēle!

Centrālā statistikas pārvalde

Respondenta profils

Pastāsti, kā Tu dzīvo!

#TavaDziveLV2021

Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem"

Dalībai aptaujā katru gadu tiek uzaicināts ap **8000** Latvijas mājsaimniecību jeb tikai viena no simta.

2020. gadā aptaujā piedalījās **6095** mājsaimniecības

1609

Pirmo reizi

4486

Atkārtoti

Anketu par mājsaimniecību aizpildīja:

70,5%

Sievietes

29,5%

Vīrieši

18-24 gadi

1%

25-34 gadi

10%

35-44 gadi

14%

45-54 gadi

19%

55-64 gadi

23%

virš 65 gadiem

33%

Visatsaucīgākie

Kurzemē

No uzaicinātajiem piedalījās

73,6%

Vismazāk atsaucīgi

Rīgā

No uzaicinātajiem piedalījās

60,7%

Esī atsaucīgs - piedalies aptaujā! Tavs viedoklis mums ir svarīgs.
Centrālā statistikas pārvalde

Aptaujas baneri

Baneri nr. 1

<https://www.csp.gov.lv/lv/silc>